

Dosarul nr. 2ra-1876/21
2-19045362-01-2ra-24112021

Prima instanță: Judecătoria Căușeni sediul Ștefan Vodă (jud. D. Dubcovețchi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Sîrbu, I. Dutca)

DECIZIE

6 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Anatolie Ixari

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Ixari împotriva
Nataliei Ixari cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor
minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și la

cererea reconvențională a Nataliei Ixari împotriva lui Anatolie Ixari cu privire
la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei
de întreținere a copiilor minori

împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admis apelul declarat de Natalia Ixari, casată parțial hotărârea din 27 ianuarie 2021
a Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă și emisă în această parte o nouă hotărâre

constată:

La 18 aprilie 2018, Anatolie Ixari a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Nataliei Ixari, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și
Protecție a Familiei Ștefan Vodă cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea
domiciliului copiilor minori.

În motivarea acțiunii a invocat că la 28 februarie 2007, a încheiat căsătoria cu
Natalia Ixari, din relațiile conjugale s-au născut trei copii, XXXXX XXXXX - la
XXXXX, XXXXX XXXXX - la XXXXX și XXXXX XXXXX- la XXXXX .

A menționat că copiii XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX se află la
întreținerea lui, iar XXXXX XXXXX se află la un tratament îndelungat la spitalul
oncologic.

La fel, a precizat că viața familială cu pârâta a eșuat, în familie predomină certuri, neînțelegeri, deși au încercat să depășească problemele, încercările nu s-au soldat cu succes.

Având în vedere împrejurările cauzei și anume: vârsta copiilor, faptul că copii minori au nevoie de îngrijirea și educația lui, sunt atașați mai mult de el, de condițiile locative, situația materială și personalitatea lui – este caracterizat pozitiv, dispune de toate calitățile și condițiile pentru a garanta un mediu de trai decent drepturilor și intereselor copiilor, a considerat că domiciliul copiilor minori urmează a fi stabilit cu dânsul.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 37, 74-75 Codul familie, art. 166-167 CPC.

A solicitat desfacerea căsătoriei încheiată cu Natalia Ixari și stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX cu dânsul.

Prin hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoria Căușeni sediul Ștefan Vodă, a fost desfăcută căsătoria încheiată între Anatolie Ixari și Natalia Ixari.

A fost stabilit locul de trai al copiilor minori, fiica XXXXX XXXXX, fiul XXXXX XXXXX și fiul XXXXX XXXXX împreună cu tata Anatolie Ixari.

Prin decizia din 2 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Natalia Ixari, casată hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoria Căușeni sediul Ștefan Vodă și remisă cauza la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

La 15 aprilie 2019, Anatolie Ixari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Ixari cu privire la încasarea pensiei de întreținere.

În susținerea acesteia a invocat că pârâta de mai mult timp nu participă la întreținerea copiilor minori, iar toate grijile de creștere și de întreținere sunt lăsate de fosta sa soție în exclusivitate pe seama lui.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 74, 75 Codul familiei, art. 166-167 CPC.

A solicitat încasarea de la Natalia Ixari în beneficiul lui a pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX în mărime de 1 000 de lei pentru fiecare copil, din momentul adresării în instanța de judecată și până la majoratul copiilor.

La 15 octombrie 2020, Natalia Ixari a depus în procedura cauzei la acțiunea lui Anatolie Ixari împotriva Nataliei Ixari cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, cerere reconvențională împotriva lui Anatolie Ixari, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Anenii Noi cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că a fost în relație de căsătorie cu Anatolie Ixari și în timpul căsătoriei s-au născut trei copii minori: XXXXX XXXXX, născută la XXXXX , XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născut la XXXXX .

A relatat că la sfârșitul anului 2017, începutul anului 2018, fiul lor XXXXX XXXXX era grav bolnav și a fost internat în spital, iar dânsa a fost în preajma copilului.

Tot în această perioadă, Anatolie Ixari a luat ceilalți doi copii și a plecat la mama sa în altă localitate, unde a început să locuiască cu o altă femeie.

La XXXXX, copilul XXXXX XXXXX a decedat, iar dânsa dorește să fie alături de copiii săi, așa cum a fost întotdeauna.

A menționat că, după ce s-a întors acasă și a dorit să-și vadă copii, Anatolie Ixari categoric i-a interzis să vadă copiii.

Astfel, de la începutul anului 2018, nu se poate bucura de prezența copiilor, iar când s-a adresat în vederea stabilirii unui grafic de întrevederi cu copiii, nici acesta nu a fost respectat, fiind iscate certuri din partea lui Anatolie Ixari și mama acestuia.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 20, 26 din Constituția Republicii Moldova, art. 2, 6, 16, 18, 33, 35, 37, 38, 63, 64, 74, 75 Codul familiei, art. 166-167 CPC.

A solicitat desfacerea căsătoriei încheiate cu Anatolie Ixari, stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX cu dânsa și încasarea de la Anatolie Ixari în beneficiul ei a pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX în cuantum de 1/3 din salariu și/sau alte venituri, precum și obligarea lui Anatolie Ixari la plata taxei de stat în mărime de 200 de lei pentru eliberarea adeverinței de desfacere a căsătoriei și a altor cheltuieli de judecată.

Prin încheierea protocolară din 4 noiembrie 2020 a Judecătorei Căușeni sediul Ștefan Vodă, cauzele civile au fost conexe într-un proces.

Prin hotărârea din 27 ianuarie 2021 a Judecătorei Căușeni sediul Ștefan Vodă, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Ixari.

A fost desfăcută căsătoria între Anatolie Ixari și Natalia Ixari, înregistrată la 28 februarie 2007, la Primăria Carahasani r-nul Ștefan Vodă, înregistrată sub nr. 4.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei a fost încasată de la reclamant și de la pârâtă taxa de stat în mărime de câte 500 % a unei unități convenționale – câte 100 de lei.

A fost determinat domiciliul copiilor minori a părților: XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX cu Anatolie Ixari.

A fost încasată de la Natalia Ixari în beneficiul lui Anatolie Ixari pensia pentru întreținerea copiilor minori: XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX, în mărime de câte 800 de lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu 16 aprilie 2019, până la atingerea majoratului de către copii.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea reconvențională a Nataliei Ixari.

A fost încasată de la Natalia Ixari în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 576 de lei.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Natalia Ixari, casată parțial hotărârea din 27 ianuarie 2021 a Judecătorei

Căușeni sediul Ștefan Vodă în partea stabilirii domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere și emisă în această parte o hotărâre nouă, prin care a fost admisă parțial cererea reconvențională depusă de Natalia Ixari.

A fost determinat domiciliul copiilor minori a păților: XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX cu mama - Natalia Ixari.

A fost încasată de la Anatolie Ixari în beneficiul Nataliei Ixari pensia pentru întreținerea copiilor minori: XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX, în cuantum de 1/3 din salariu și/sau din alte venituri realizate de Anatolie Ixari, începând cu 30 iunie 2021, până la atingerea majoratului de către copii.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 8 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Anatolie Ixari a declarat recurs împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri de menținere a hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului, cu referire la prevederile art. 62 alin. (1) și (3) Codul familie, a invocat că instanța de apel a stabilit că părțile sunt în situație egală, deși în caracteristica eliberată de la Gimnaziul Floreni, este menționat că mama elevei niciodată nu s-a prezentat la instituție și nu s-a interesat de situația copilului la școală.

Așadar, instanța de apel a stabilit prioritatea privind restabilirea relațiilor copiilor față de mamă, nefiind stabilit în mod obiectiv interesul superior al copiilor minori, luându-se în considerație doar interesele mamei.

Reieșind din prevederile art. 9 (1) din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, a evidențiat recurentul că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că fiica XXXXX XXXXX și-a exprimat dorința de a rămâne cu tata.

La fel, a remarcat că în speță nu a fost constatată existența temeiurilor întru luarea și transmiterea copiilor de la tată la mamă, în cadrul examinării cauzei nu a fost demonstrat că actualmente copiii sunt supuși unor riscuri și lipsuri în defavoarea acestora, dânsul nu manifestă un comportament violator în detrimentul intereselor copiilor și nu prezintă pericol pentru starea lor fizică și psihică, stabilirea copiilor cu mama orientează spre separarea fraților minori, ceea ce nu corespunde cu bunele practici internaționale.

Referitor la faptul restabilirii relațiilor mamă copii, la care instanța de apel s-a referit ca prioritară, a menționat că la 12 aprilie 2019, Nataliei Ixari, la solicitarea acesteia, a fost întocmit grafic de întrevederi de către Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ștefan Vodă, necâtând la faptul că în perioada dată, intimata nu a avut niciun impediment de a comunica cu copiii, însă, intimata nu a vizitat copiii cel puțin conform graficului, venind la ei foarte rar.

A considerat respectivul comportament al mamei ca fiind unul ce vine în contradicție cu interesele copiilor, fiind bazat pe propriile interese subiective.

Aprecierea domiciliului cu tatăl va avea consecințe asupra dreptului la respectarea vieții de familie al Nataliei Ixari, însă ingerința respectivă este una prevăzută de lege, urmărește scopul legitim de a proteja interesul suprem al copiilor, precum și de a garanta egalitatea în drepturi a părinților, necesară într-o societate democratică și este proporțională scopului urmărit.

Cu referire la alte argumente invocate de Natalia Ixari în cererea de apel, le-a considerat recurentul că acestea denotă un caracter formal și nu constituie temei pentru admiterea cererii de apel.

La 24 noiembrie 2021, în adresa Nataliei Ixari, Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Ștefan Vodă și Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Anenii Noi a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Anatolie Ixari, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 191 vol. III), fiind recepționată la 29 noiembrie 2021, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 193-195 vol. III).

La 3 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Natalia Ixari, reprezentată de avocatul Eugeniu Mustățã a depus referință la recursul declarat de Anatolie Ixari, solicitând considerarea recursului ca fiind inadmisibil sau, după caz, respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 6 septembrie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 177 vol. III), însă careva date care ar confirma recepționarea acestuia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 8 noiembrie 2021 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel în partea contestată și remiterea cauzei în partea dată spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau

în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum denotă actele cauzei, Anatolie Ixari înaintând acțiunea în judecată împotriva Nataliei Ixari, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ștefan Vodă, a solicitat desfacerea căsătoriei încheiată cu Natalia Ixari, stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX cu dânsul și încasarea de la Natalia Ixari în beneficiul lui a pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX în mărime de 1 000 de lei pentru fiecare copil, din momentul adresării în instanța de judecată și până la majoratul copiilor.

La rândul său, Natalia Ixari înaintând cererea reconvențională în judecată împotriva lui Anatolie Ixari, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Anenii Noi, a solicitat desfacerea căsătoriei încheiate cu Anatolie Ixari, stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX cu dânsa și încasarea de la Anatolie Ixari în beneficiul ei a pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX în cuantum de 1/3 din salariu și/sau alte venituri, precum și obligarea lui Anatolie Ixari la plata taxei de stat în mărime de 200 de lei pentru eliberarea adeverinței de desfacere a căsătoriei și a altor cheltuieli de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Ixari, a desfăcut căsătoria între Anatolie Ixari și Natalia Ixari, înregistrată la 28 februarie 2007, la Primăria Carahasani r-nul Ștefan Vodă, înregistrată sub nr. 4 și pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei a încasat de la reclamant și de la pârâtă taxa de stat în mărime de câte 500 % a unei unități convenționale – câte 100 de lei, a determinat domiciliul copiilor minori a păților: XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX cu Anatolie Ixari, a încasat de la Natalia Ixari în beneficiul lui Anatolie Ixari pensia pentru întreținerea copiilor minori: XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX, în mărime de câte 800 de lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu 16 aprilie 2019, până la atingerea majoratului de către copii. A respins ca neîntemeiată cererea reconvențională a Nataliei Ixari și a încasat de la Natalia Ixari în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 576 de lei.

Judecând apelul declarat de către Natalia Ixari, instanța de apel a admis apelul, a casat parțial hotărârea din 27 ianuarie 2021 a Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă în partea stabilirii domiciliului copiilor minori și încasării pensiei de întreținere și a emis în această parte o hotărâre nouă, prin care a admis parțial cererea reconvențională depusă de Natalia Ixari, a determinat domiciliul copiilor minori a păților: XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX cu mama - Natalia Ixari, a încasat de la Anatolie Ixari în beneficiul Nataliei Ixari pensia pentru întreținerea copiilor minori: XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX, în cuantum de 1/3 din salariu

și/sau din alte venituri realizate de Anatolie Ixari, începând cu 30 iunie 2021, până la atingerea majoratului de către copii. În rest, a menținut hotărârea primei instanțe.

Este de menționat că din conținutul cererii de recurs declarate de către Anatolie Ixari, rezultă că ultimul a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel doar în partea prin care au fost respinse cerințele lui Anatolie Ixari din acțiunea inițială cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX cu tata și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, admiterii cererii reconvenționale a Nataliei Ixari, determinării domiciliului copiilor minori XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX cu mama - Natalia Ixari și încasării de la Anatolie Ixari în beneficiul Nataliei Ixari a pensiei pentru întreținerea copiilor minori: XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX, în cuantum de 1/3 din salariu și/sau din alte venituri realizate de Anatolie Ixari, începând cu 30 iunie 2021, până la atingerea majoratului de către copii.

Verificând legalitatea deciziei în partea contestată în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că soluția a fost dată de către instanța de apel fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 373 alin. (1) și (2) CPC, potrivit cărora instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

La caz, se constată că instanța de apel, a reținut în linii generale ca temei de admitere a cerințelor Nataliei Ixari din acțiunea reconvențională cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX cu mama - Natalia Ixari și încasarea pensiei de întreținere, faptul că în interesul superior al copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX este de a le stabili domiciliul cu mama Natalia Ixari.

În același timp, se atestă că ajungând la o astfel de concluzie, instanța de apel a trecut cu vederea și nu a elucidat argumentele lui Anatolie Ixari, precum că copiii minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX sunt atașați de tatăl Anatolie Ixari și că fiica XXXXX XXXXX fiind audiată în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe și-a exprimat dorința de a rămâne cu tata.

Mai mult, instanța de apel a ignorat prevederile art. 54 Codul familiei, în redacția Legii nr. 112 din 9 iulie 2020, în vigoare din 14 august 2020, potrivit cărora copilul are dreptul să-și exprime opinia la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele și să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative.

De opinia copilului se ține cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului.

Astfel, în acest scop, copilului i se va da, în special, posibilitatea de a fi ascultat în orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, fie direct, fie printr-un reprezentant sau un organism competent, în conformitate cu regulile de procedura din legislația națională, care stabilește posibilitatea audierii minorului în prezența pedagogului, cât și în prezența părinților.

Așadar, prin prisma acestor prevederi legale, instanța urma să stabilească și posibilitatea audierii opiniei copilului minor XXXXX XXXXX asupra problemelor care îi ating interesele, reieșind din vârsta și gradul lui de maturitate.

Acest drept al minorului este consfințit și pe plan internațional, prin prisma prevederilor art. 12 din Convenția ONU privind drepturile copilului adoptată la 20 noiembrie 1989, la New York, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993 prin care statele părți garantează copilului capabil de discernământ dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește, opiniile copilului urmând să fie luate în considerare ținându-se seama de vârsta sa și de gradul său de maturitate.

Or, reieșind din prevederile legislației, la stabilirea locului de trai a copiilor urmează de ținut cont de atașamentul și afecțiunea pe care o simte fratele mai mic față de sora sa mai mare și viceversa, astfel urmând a fi identificată situația locativă care ar contribui la echilibrul emoțional și starea de bine a copilului.

De altfel, verificarea împrejurărilor sus menționate devine inevitabilă întrucât instanței de judecată îi revine sarcina de a stabili acel interes superior al copilului, care ar înclina balanța justiției către mamă sau către tată, cât și atașamentul față de frați și surori, astfel interesul superior al copilului fiind singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești.

Distinct de aceste constatări, se stabilește că soluția instanței de apel, în partea contestată, nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante în speță, respectiv, instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege, fapt ce dictează remiterea cauzei la rejudecare.

În concluzie și în sensul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Astfel fiind, se impune admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea contestată și trimiterea cauzei în partea dată spre rejudecare în instanța de apel pentru a se asigura părților o judecare efectivă a cauzei în ordine de apel, ca garanție a legalității și temeiniciei actului judecătoresc care va fi adoptat.

Pe cale de consecință, pe lângă cele menționate mai sus, având în vedere faptul că copilul minor XXXXX XXXXX la data de XXXXX a împlinit deja vârsta de XXXXX, în rejudecare, instanța de apel urmează să supună examinării cauza inclusiv prin prisma prevederilor art. 63 alin. (1¹) și (2) Codul familiei, potrivit cărora în cazul în care părinții locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinți vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabilește prin acordul părinților.

Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.).

Dat fiind faptul că hotărârea primei instanțe în partea desfacerii căsătoriei a fost menținută prin decizia instanței de apel, iar în partea dată decizia instanței de apel nu a fost contestată cu recurs, instanța de recurs consideră inoportun, prin prisma prevederilor art. 442 alin. (1) CPC, de a se expune cu privire la legalitatea sau ilegalitatea acesteia în partea necontestată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Anatolie Ixari.

Se casează parțial decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Ixari împotriva Nataliei Ixari cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și la cererea reconvențională a Nataliei Ixari împotriva lui Anatolie Ixari cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, și anume în partea prin care a fost casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care au fost respinse cerințele lui Anatolie Ixari din acțiunea inițială cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX cu tata și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, admisă cererea reconvențională a Nataliei Ixari, determinat domiciliul copiilor minori XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX

XXXXX, născută la XXXXX cu mama - Natalia Ixari și încasată de la Anatolie Ixari în beneficiul Nataliei Ixari pensia pentru întreținerea copiilor minori: XXXXX XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX XXXXX, născută la XXXXX, în cuantum de 1/3 din salariu și/sau din alte venituri realizate de Anatolie Ixari, începând cu 30 iunie 2021, până la atingerea majoratului de către copii, cu remiterea cauzei în partea dată spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Victor Burduh